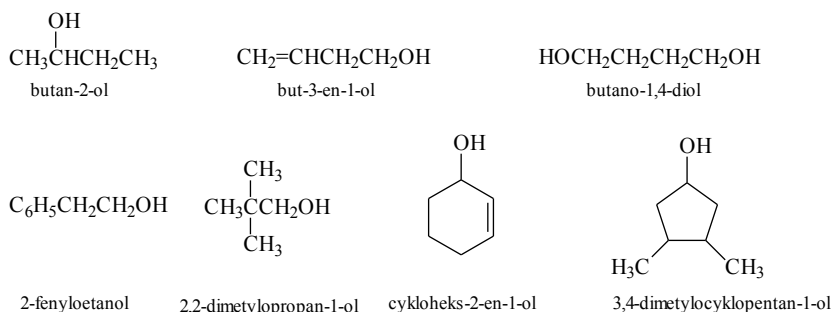

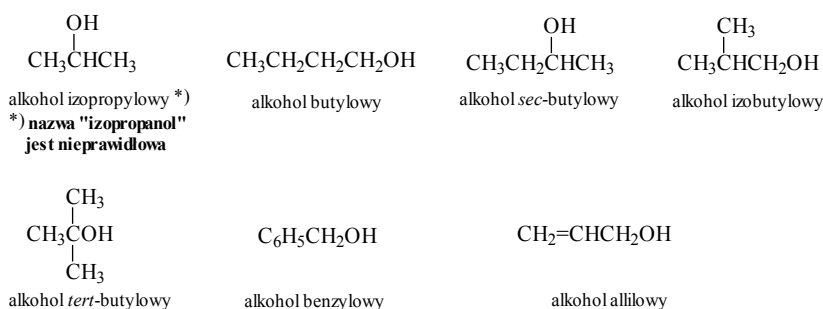
8. HYDROKSYPOCHODNE

8.1. Alkohole

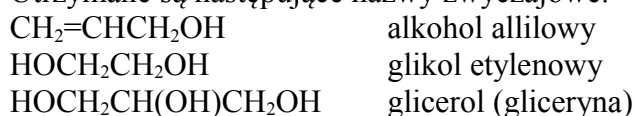
8.1.1. Nazwy alkoholi można tworzyć według nomenklatury podstawnikowej dodając przyrostek **-ol** do nazwy związku macierzystego. Grupa hydroksylowa (OH) jest oznaczana niższym lokantem niż wiązanie wielokrotne (ma pierwszeństwo w nazwie).

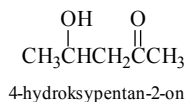
8.1.2. Nazwy grupowo-funkcyjne alkoholi składają się z dwóch słów: po pierwszym słowie „alkohol” wymienia się nazwę grupy (w formie przymiotnikowej) wywodzącej się ze związku macierzystego.

8.1.3. Utrzymane są następujące nazwy zwyczajowe:

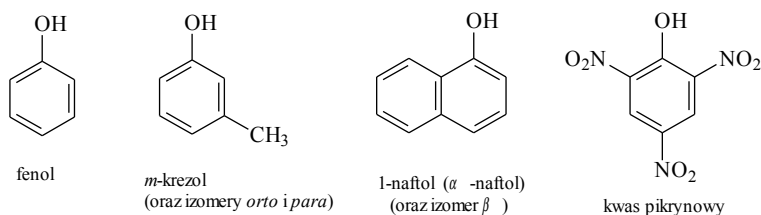

8.1.4. Jeśli w cząsteczce oprócz grupy hydroksylowej (OH) jest inna grupa funkcyjna, która ma pierwszeństwo w nazwie, wówczas grupę hydroksylową określa się przedrostkiem „hydroksy” (traktuje się jak podstawnik).

8.2. Fenole

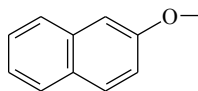
Utrzymane są nazwy zwyczajowe następujących aromatycznych związków hydroksylowych:

8.3. Grupy RO– i ArO–

Nazwy grup wywodzących się z hydroksywiązków nazywa się dodając do nazwy grupy R (Ar) przyrostek **–oksy**.

$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{O}-$	pentylksy
$\text{CH}_2=\text{CHCH}_2\text{O}-$	allilksy
$(\text{CH}_3)_2\text{CHCH}_2\text{CH}_2\text{O}-$	izopentylksy
$\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{O}-$	benzylksy

2-naftylksy

Wyjątkami od powyższej reguły są następujące nazwy skrócone:

$\text{CH}_3\text{O}-$	metoksy
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{O}-$	etoksy
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{O}-$	propoksy
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{O}-$	butoksy
$\text{C}_6\text{H}_5\text{O}-$	fenoksy
$(\text{CH}_3)_2\text{CHO}-$	izopropoksy
$(\text{CH}_3)_2\text{CHCH}_2\text{O}-$	izobutoksy
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}(\text{CH}_3)\text{O}-$	<i>sec</i> -butoksy
$(\text{CH}_3)_3\text{CO}-$	<i>tert</i> -butoksy

8.4. Sole alkoholi i fenoli

8.4.1. Nazwy anionów alkoholanych i fenolanych tworzy się przez zmianę końcówki **–ol** w nazwie związku macierzystego na końcówkę **–olan**.

CH_3ONa	metanolan sodu
$\text{C}_6\text{H}_5\text{ONa}$	fenolan sodu
$[(\text{CH}_3)_2\text{CHO}]_3\text{Al}$	tri(propan-2-olan) glinu

8.4.2. Alternatywne nazwy anionów alkoholanych i fenolanych tworzy się przez zmianę końcówki **–oksy** w nazwie grupy RO (ArO) na końcówkę **–oksylan**.

$\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{ONa}$	benzylksylan sodu
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{ONa}$	etoksylan sodu
$\text{C}_6\text{H}_5\text{ONa}$	fenoksylan sodu
$[(\text{CH}_3)_2\text{CHO}]_3\text{Al}$	triizopropoksylan glinu
$(\text{CH}_3)_3\text{COK}$	<i>tert</i> -butoksylan potasu